

Utbildningsinspektion i grundskolan Drottninghögsskolan

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Drottninghögsskolan	Antal barn/elever/studerande
Grundskola	263
Förskoleverksamhet	97
Skolbarnsomsorg	66
Förskoleklass	30

Drottninghögsskolan ligger i ett område där ca 65 procent av befolkningen har annan kulturell bakgrund. De flesta är andra/tredje generationens invandrare. Området har en social/ekonomisk tung profil, vilket präglar skolan. Samverkan med socialtjänsten finns och den intill liggande kyrkan har rastverksamhet medan samarbetet med polisen inte är lika välutvecklat.

Skolan är belägen mitt i närområdet och eleverna har gångavstånd till den. Skolan är från 1973 och ombyggnad har skett sedan dess. Den är i ett plan med en korridor som löper genom hela skolan. Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1- 6. Inom skolan finns också en regional särskild undervisningsgrupp för elever med rörelsehinder. Fritidshemmet är integrerat i skolans lokaler. I anslutning till skolan finns förskola, samt öppen förskola integrerad med familjecentralen Oliven.

All verksamhet utom moderna språk i årskurs 6 ryms i skolbyggnaden. För undervisning i moderna språk förflyttar sig eleverna till Fredriksdalsskolan, som är närområdesskola för årskurserna 7-9.

Skolans pedagogiska personal arbetar i arbetslag. I sitt arbete med barn i behov av stöd finns såväl elevvårdsteam som resursteam.

I likhet med övriga grundskolor i Helsingborgs kommun deltar Drottninghögsskolan i Försöksverksamhet med utbildning utan timplan i grundskolan.

Genomförandet av inspektionen i Drottninghögsskolan

Skolverket sände den 11 november 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Drottninghögsskolan har bestått av undervisningsråden Lena Wikström och Sonja Arnman. Besök i Drottninghögsskolan inleddes den 15 april och avslutades den 16 april 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Drottninghögsskolan, dels den information som samlats in vid observationer,

intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Drottninghögsskolan genomfördes formella intervjuer med skolledning, personal, elevvårdsteam, elever samt föräldrar. Lektioner i årskurs 2, 6 och RH-klassen samt fritidsverksamheten besöktes.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit den attitydundersökning som Helsingborgs kommun nyligen genomfört, Kvalitetsmätning 2003.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Drottninghögsskolan är resultaten hos eleverna, beträffande förståelse och respekt för alla människors lika värde, inte tillfredsställande. Grund för detta finner inspektörerna i intervjuerna med elever, föräldrar, skolledning och observationer i verksamheten. Både elever och föräldrar uttrycker att det finns mobbing på skolan och att eleverna använder ett språk som kan anses kränkande både mot kamrater och vuxna.

Ur social synpunkt kan skolan betraktas som en fast punkt för många elever. I Kvalitetsmätning 2003, anser 74 procent av eleverna på Drottninghögsskolan att de är trygga när de är i skolan. Många föräldrar har själv gått på skolan och den är en samlingspunkt för både elever och föräldrar.

Både personal och elever anser att ansvarstagandet för eget arbete och miljön hos eleverna inte nått önskat resultat. Skolan försöker dock att utöka elevernas ansvarstagande, t ex. genom att eleverna ingår i speciella projekt. Elevernas inflytande på undervisningen varierar. I de tidigare åldrarna har eleverna ett relevant inflytande efter ålder och mognad medan elevinflytandet minskar eller stagnerar i de senare åldrarna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den sociala gemenskapen som skolan utvecklat skapar en trygghet för eleverna. Resultaten hos eleverna beträffande förståelse och respekt för alla människors lika värde kan dock förbättras. I arbetet med elevers inflytande och ansvarstagande har inte skolan nått ända fram i de senare årskurserna.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Drottninghögsskolan är resultaten av nationella ämnesprov skolår 5 att 89 procent nådde målen i engelska, 92 procent i svenska men endast 74 procent i matematik. Enligt Drottninghögsskolans kvalitetsredovisning 2003 har en medveten satsning gjorts för att fler elever skall nå målen. Denna satsning har inte fått önskad effekt då antalet elever som nått målen istället minskat.

Övrig kunskapsutveckling avstäms mot målen i kursplanerna för de olika ämnen och ämnesområdena. För att tydliggöra målen i utbildningen för eleverna används Loggit, en digital modell av individuell utvecklingsplan. De nationella målen tydliggörs för eleverna som genom utvecklingsplanen kan värdera sitt eget lärande och måluppfyllelse. När ett mål är nått får eleven sikta på nästa nivå och fundera över hur man kan komma dit. Eleverna i årskurs 6 har valt några mål och skrivit dem på Post-it-lapp så att de skall kunna jobba med det när de får några minuter över.

Inspektörerna bedömer att eleverna i årskurs 6 inte har tillräckliga kunskaper om det egna lärandets och olika arbetsformers betydelse för den egna utvecklingen. Därför bör detta område prioriteras framöver.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans resultat i matematik bör förbättras. Detta bör få hög prioritet i framtida utvecklingsarbete. För övrigt har eleverna kännedom om målen för sin undervisning och målen finns med i den vardagliga verksamheten. Skolan har inte medvetandegjort eleverna om det egna lärandet samt olika arbetsformer och arbetssätt i tillräcklig utsträckning.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Drottninghögsskolan har värdegrundsarbetet fått hög prioritet från och med våren 2004. En handlingsplan, "Våga Vara Vän" – projektet, för värdegrundsarbete har tagits fram och denna involverar både skola, polis, kyrkan, "Friends", familjebehandlingsteam och föräldrar. I maj 2004 skall en utvärdering genomföras.

ras. Det finns en vilja hos alla parter i "Våga Vara Vän" – projektet att man skall nå målet, alla skall känna att skolan är en trygg plats där man blir respekterad. För att få en kontinuerlig bild av hur eleverna mår i skolan genomförs inför varje lov "Skoltempen", en enkät om hur eleven upplever olika verksamheter i skolan. Arbetslagen får på så vis en snabb bild av hur det psykosociala klimatet är bland eleverna. Inspektörerna är tveksamma till denna form av enkät eftersom den inte tolkades lika av all personal. Den ger därigenom ingen enhetlig bild av hela skolan. En gemensam diskussion om hur enkäten skall tolkas bör genomföras mellan personal och ledning.

Jämställdhet har varit ett av teman för studiedagarna under 2003. Några i personalen har gått "11:e steget", en central kompetensutbildning i Helsingborg om arbete med normer och värde. Denna personal har därigenom djupare kunskaper i frågan och används för utveckling av jämställdhetsarbete.

Mobbingteamet har en tydlig plan för sitt arbete och tar ansvar för kamrattstöd-jarna. Dessa elever finns i varje arbetslag, ca 20 st totalt. De har fått utbildning av "Friends" och deras uppgift är att se vad som händer på raster och i klasserna. De informerar mobbingteamet, vilka reagerar på eventuella oegentligheter. En mobbingplan finns upprättad där både förebyggande arbete och åtgärder vid mobbing finns tydligt beskrivna. Denna plan hålls levande av personalen. Eleverna har inte kännedom om mobbingplanen.

Elevers inflytande och möjlighet till påverkan på undervisningen är tydligare i de tidigare åldrarna än i årskurs 6, där verksamheten mer styrs av lärarna. Eleverna har egen planering i årskurs 6, men enligt läraren har eleverna svårt att ta ansvar för detta. Eleverna uttrycker också att läraren bestämmer vad som skall göras och att de endast får planera när de skall arbeta med de olika ämnesområdena. Under klassrumsbesöken kunde inspektörsteamet konstatera att dialogen mellan lärare och elever angående syfte och mål för verksamheten var ringa. Ett sätt att tydliggöra målen i utbildningen för eleverna är att använda Loggit, en digital modell av individuell utvecklingsplan. De nationella målen tydliggörs för eleverna som genom utvecklingsplanen kan värdera sitt eget lärande och måluppfyllelse. Formella former för elevinflytande finns i form av klassråd, elevråd och matråd men även här är det vuxna som tar upp diskussionsfrågor och gör dagordning. Återkoppling från elevråden till klassråden sker efter varje elevråd. Drottninghögsskolan har inte hittat ett gemensamt arbetssätt för att öka elevernas ansvar och inflytande. Inspektörerna bedömer att det finns en viss uppgivenhet bland personalen i de senare årskurserna när det gäller arbetet med elevinflytande och elevansvar.

I Drottninghögsskolan träffas skolrådet två gånger/termin. Det består av föräldrar från varje klass, skolledning och en mentor från personalen. På skolrådet informerar ledningen om aktuella områden i verksamheten samt diskuterar olika samverkansformer t.ex. olika projekt där föräldrar är delaktiga. Samverkansformer för hem och skola är kontaktbok, veckoblad, utvecklingssamtal, föräldramöte och skolkonferensen. Mentorerna skriver veckoblad och "loggbok" till föräldrarna för att de skall få en kontinuerlig information om verksamheten i skolan. Till utvecklingssamtalen en gång/termin kommer alla föräldrar, men på föräldramöten är inte alltid uppslutningen så stor. Däremot kommer föräldrar på raster och är med och vaktar på eget initiativ. Föräldrarna anser att man har

stort inflytande och får bra information. De blir lyssnade på och bemöts positivt. Både intervjuade föräldrar och personal samt ledning anser att föräldraengagemanget borde vara större på skolan.

Skolhälsovården fungerar på ett tillfredsställandesätt. Drottninghögsskolan har inget övergripande hälsoarbete för närvarande då man istället vill lägga all kraft på ”Våga Vara Vän” - projektet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan på ett bra och genomtänkt sätt påbörjat arbetet med att förbättra resultaten av elevernas attityder och värderingar rörande de demokratiska värderingarna. En strategi för arbetet med elevinflytande och elevansvar saknas på skolan. Samverkan med föräldrar är bra men skolan har svårigheter att få föräldrarna till sina informationsträffar i skolan.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I Drottninghögsskolan pågår försöksverksamhet med utbildning utan timplan i grundskolan. Den har dock inte fått någon genomslagskraft i den dagliga verksamheten. På skolans klassscheman ser det ut som att årskurs 6 har genomfört skola utan timplan, men vid samtal med personal framkom att detta är mest en fråga om när eleven önskar göra tilldelade arbetsuppgifter och inte en anpassning av tid utifrån elevens behov och förutsättningar. Årskurs 2 har olika uppläggning på sina scheman, men tidsplaneringen var inte gjord utifrån elevens behov och förutsättningar.

Drottninghögsskolan strävar efter att öka elevinflytandet och anpassa arbetssätt och arbetsformer efter elevernas behov. I den dagliga verksamheten finns fortfarande en osäkerhet angående elevers inflytande och ansvarstagande. Mognadsprocessen är olika hos eleverna inom en klass, enligt personalen. Personalen styr ofta verksamheten med utgångspunkt från egen erfarenhet, men undantag finns i form av gemensam veckoplanering och egen planering av överenskomna arbetsområden tillsammans med eleverna. En tredjedel av personalen arbetar aktivt med individuella utvecklingsplaner för eleverna. Enligt rektorn har förskolan nått längst. Arbetet med individuella utvecklingsplaner för eleverna har hög prioritet på skolan. Ledning och personal har bestämt sig för att utgå ifrån modellen som kallas Loggit. Informationen i Loggit är åtkomlig via Internet för behörig personal, eleven och föräldern. I utvecklingssamtalet utgår man från Loggit och kommer tillsammans överens om nya mål för eleven. Utvecklingssamtalet utgår från en tankekarta som elever gjort inför samtalet samt en

enkät med frågor om hur eleven känner sig, vilken förälder och elev tillsammans fyllt i.

Elevvården på Drottninghögsskolan har tydliga rutiner och regelbundna möten. Detta gör att elever i behov av stöd fångas upp tidigt och resurser tillförs efter behov. Elevvårdsteamet består av två specialpedagoger, skolledning, psykolog och skolsköterska. Alla arbetslag diskuterar igenom situationen för sina elever tillsammans med elevvårdsteamet varje år. Ett resursteam bestående av två specialpedagoger, en speciallärare, lärare i svenska som andraspråk och assistent har inrättat ett speciellt rum där elever kan komma under hela dagen och få hjälp med sitt arbete eller bara få en lugn vrå att arbeta i. Detta sätt att möta elevers olika behov, kan anses flexibelt och inkluderande då eleven själv har valmöjlighet i sitt stödbehov. Ett flexibelt arbetssätt och varierande arbetsformer tillämpas.

Resursteamet har ett nära samarbete med Resursskolan Maria Park och Samverkansklassen på Fredriksdalsskolan. En särskild undervisningsgrupp, ALU – gruppen, finns på skolan. De elever som går i denna grupp har klasstillhörighet i ordinarie verksamhet och deltar i så många ämnen som de kan i sin ordinarie klass. Eleverna har placerats i gruppen via beslut av rektorn vid elevvårdskonferens. När extra åtgärder sätts in för en elev skrivs ett åtgärdsprogram av specialpedagog, mentor, elev och förälder, om denna person kommer till skolan. Vid mindre åtgärder anser skolan att det räcker med målformulering i individuell utvecklingsplan. Elevvårdskonferenser hålls vid behov. Medverkande i elevvårdskonferensen beslutas i samråd med rektor. Rektor tar beslut om eventuella åtgärder.

Utvecklingssamtalen mellan skola, föräldrar och elever behandlar elevernas kunskapsutveckling och hur eleverna arbetat sedan förra samtalet. Nya mål sätts för eleven på utvecklingssamtalen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att elevernas delaktighet i planeringen av sin utbildning bör öka. Arbetet med identifiering och åtgärder för elever i behov av stöd bedöms som gott och har en inkluderande och flexibel grundinställning.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

I Drottninghögsskolan består ledningen av rektorn och biträdande rektorn. Rektor ansvarar för en F-6 skola med integrerat fritidshem och regional särskild undervisningsgrupp för elever med rörelsehinder, förskola 1-5 år och öppen förskola integrerad på familjecentralen Oliven. Rektor har genomgått stat-

lig rektorsutbildning. Rektorn har tidigare varit ensam skolledare i Drottninghögsskolan. Enligt Kvalitetsmätning 2003 var inte personalen nöjda med styrningen och ledarskapet i skolan. Följden blev att skolledningen utökades med biträdande rektor den 1 januari 2004. Åtta arbetslagsledare, biträdande rektorn och rektorn bildar ledningsgrupp, med ansvar för skolutveckling. Arbetslagsledarna har informations och genomförandeansvar ute i arbetslagen. Förskolan och skolan har skilda ledningsgruppsmöten.

Personalen arbetar i arbetslag, åldersblandade i årskurs 1-2 och åldershomogena i årskurs 3-6. Resursteamet och personalen i regional särskild undervisningsgrupp för elever med rörelsehinder bildar egna arbetslag. Arbetslagen har ansvar för organisationen och genomförandet av undervisningen samt en egen budget för vissa läromedel och förbrukningsmaterial. Varje personal i arbetslagen är mentor för en elevgrupp på högst 15 elever. Samverkan i arbetslagen sker i form av teamarbete.

Inspektörerna bedömer, utifrån dokumentationen och intervjuerna, att en ökad samsyn och en tydligare struktur i styrningen eftersträvas inom skolans verksamhet.

I Drottninghögsskolans dokumentation saknas en arbetsplan för innevarande läsår. Detta är skolledningen medveten om och under maj och höstens studiedagar 2004 skall en arbetsplan för skolan utarbetas. Målen för skolans nuvarande arbete är samma som för år 2003 dvs. ökad individualisering, ökad jämställdhet, högre kulturkompetens och språkutveckling.

Uppföljningar av verksamheten görs i form av enkäter till föräldrar, hälsobarometrar och personliga reflektioner hos personal samt "Skoltempen" hos eleverna. Även Kvalitetsmätning 2003 används. Enligt skolans kvalitetsredovisning 2003 kommer rutinerna att utvecklas i fråga om uppföljning och utvärdering under 2004. Kontinuerligt kvalitetsarbete i verksamheten med mål för utbildningen och utvärdering av undervisningen sker efter varje arbetsområde ute i arbetslagen. Individuella utvecklingsplaner för eleverna utvärderas på utvecklingssamtalen eller vid behov oftare. Inspektörerna bedömer att Drottninghögsskolan har stora möjligheter att ytterligare utvecklas till en framgångsrik skola och att ledningen redan börjat arbeta med vissa förbättringsområden.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att en ökad samsyn på hela skolans verksamhet och en sammanhållande struktur är nödvändig för att höja kvalitén i verksamheten. Arbetsplan saknas för innevarande läsår, vilket också kan bidra till osäkerhet hos personalen i fråga om riktlinjer för det gemensamma arbetet. Kvalitetsarbetet är i ett uppbyggnadsskede.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

I Drottninghögsskolan erbjuds tyska, franska eller spanska som alternativ i valet av moderna språk i årskurs 6. 35 av 44 elever har valt att läsa något nytt språk. För undervisning i svenska som andraspråk finns en heltidsanställd lärare med avsedd utbildning för denna undervisning.

Elevers val är inkluderat i elevers eget planerade arbete. Enligt intentionerna för elevers val skall detta vara identifierbart för eleven och innebära en fördjupning eller breddning av elevers utbildning. Urvalet skall vara allsidigt och skolan skall sträva efter att tillgodose elevernas val. Valet begränsas dock till att gälla ämnen eller delar av ämnen för vilka det finns en centralt fastställd kursplan. Inspektörerna bedömer därför att Drottninghögsskolan inte lever upp till dessa intentioner.

Modersmålundervisningen sker utanför skoltid och är ofta förlagd till Fredriksdalsskolan, vilket gör att många föräldrar tackar nej till modersmålsundervisningen, beroende på att de inte vill att deras barn skall förflytta sig till Fredriksdalsskolan på egen hand. Följande modersmålsundervisning erbjuds: albanska, arabiska, bosniska, grekiska, kantonesiska/kinesiska, kroatiska, kurdiska, polska, rumänska, serbiska, ungerska och vietnamesiska.

En särskild del inom Drottninghögsskolan, RH-klassen, är anpassad för elever med funktionsnedsättning och det finns specialresurser för detta. I den regionala särskilda undervisningsgruppen för elever med rörelsehinder tas elever från hela nordvästra Skåne emot. Alla eleverna har grupptillhörighet i vanliga klasser och två RH-elever är integrerade i klass. De flesta eleverna har flerhandikapp. Även särskoleelever är integrerade i RH-klasserna. För närvarande finns här fem elever, en elev finns på Fredriksdalsskolan i årskurs 9. Kontakt med Drottninghögsskolan tas av föräldrarna direkt eller av barnhabiliteringen. Före beslut om placering av elever i RH-klassen görs besök av personal från Drottninghögsskolan i elevers "ursprungsmiljö" och föräldrar besöker Drottninghögsskolan. RH-klassen har intensiv kontakt med föräldrarna. Loggbok förs varje dag där skolaktiviteter punkats ner. Loggboken skall enligt personalen bygga på de positiva cirkelarna och utgöra en stimulans. I nätverksarbetet deltar förutom skolans personal även sjukgymnast, DAHJM-folk, habiliteringen, logoped, arbetsterapeut och tekniker från hjälpmedelscentralen, Syncentrum, SIT, musiklärare, idrottslärare och inte minst föräldrar är en grund för verksamheten. Till en del

har eleverna inflytande men verksamheten är styrd till största delen. En gång i veckan gör eleven tillsammans med en assistent en plan för den kommande veckan. Om eleverna har intresserat sig för något särskilt tidigare, tas detta tillvara. RH-klassen har en summa pengar de själva förfogar över och stor frihet i att bedriva sin verksamhet.

Personal i RH-klassen består av en speciallärare, en speciallärare som följer en elev på Fredriksdalsskolan, en speciallärare med bas i särskolan, talpedagog 30 procent och 4,87 assistenttjänster fördelat på 6 personer med barnskötareutbildning varav en har assistentutbildning. Assistenterna är inte personligt knutna till särskild elev men har huvudansvar för en elev, vilket innebär kontaktansvar med familjen. Alla har kännedom om alla eleverna för att eleverna skall vara trygga med alla de vuxna. Specialläraren är mentor för de tre särskoleeleverna, övriga elever har mentorer ute i arbetslagen i övriga skolan.

Ofta kommer eleverna till RH-klassen när den tidigare skolan inte visat sig kunna ge adekvat undervisning. Individuella planer upprättas för varje elev. Specialläraren har gått igenom särskolans nya läroplan och försökt anpassa de individuella utvecklingsplanerna med denna som bas för särskoleeleverna. Individuell utvecklingsplan består av: pärm, portfoliodel, videoband, bilder samt blad där eleverna uttrycker vad de tycker, vill, kan och har arbetat med. En metod som används till elever med kommunikationsnedsättningar är alternativ kommunikation, AKK. Denna genomförs efter diagnostisering av talpedagogen och i samverkan med habiliteringen samt logoped. PreBliss-test genomförs för att undersöka om eleven är mogen för Bliss. Individuella lågteknologiska Bliss-kartor byggs upp. Bliss-symbolerna blir som en bro till det talade språket. Stationära datorer finns för skolarbetet och taldatorer för kommunikation, såväl svensk som engelsk talröst förekommer. Witting-metoden används för att försöka bygga upp ett så korrekt språk som möjligt och automatisera ljuden. All personal runt barnet informeras och får en liten introduktion.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att elevens val inte är identifierbart för eleverna och de inte har kännedom om syftet med elevens val enligt grundskoleförordningen. Arbetet med eleverna i RH-klassen bedömer inspektörerna som föredömligt.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Drottninghögsskolan finns 40 pedagoger (25 tjänster) inom grundskolan. Alla utom två har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. Rektorn anser att kompetensen finns i arbetslaget och att de två som har utbildning på annan nivå än den de arbetar på kan få stöd och hjälp av kolleger i arbetslaget.

Kompetensutvecklingen av personalen bygger på de prioriterade målen. Under 2002/2003 har exempelvis mångfald/jämställdhet och utbildning i Loggit samt visionsarbete genomförts. Under 2003 kommer kompetensutvecklingen framförallt att följa ”Våga Vara Vänner” –projektet.

Varje arbetslag, som består av ca 50 elever, har två klassrum och ett grupprum till sitt förfogande. I varje klassrum finns dator. Datorerna utgör en central del i RH-klassens utrymme och används kontinuerligt. Slöjdsalar och gymnastiksal är väl tilltagna. En samlingssal som kan avgränsas vid behov finns också. Det finns ett mottagningskök på skolan. Maten serveras i korridoren utanför klassrummen. Eleverna äter i sina klassrum. Ett tidsenligt mediatek ligger mitt i skolan, så att alla har nära tillgång till det.

Sammanfattningsvis anser inspektörerna att skolan använder sina resurser, både personal och lokalmässigt, på ett effektivt och kvalitetsmässigt bra sätt. Skolan bedöms ha bra tillgång till datorer.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Drottninghögsskolan övergripande är av god kvalitet. Speciellt vill inspektörerna framhålla arbetet i RH-klassen, vilket på ett föredömligt sätt ger eleverna möjlighet att utvecklas utifrån elevens egna förutsättningar och efter flexibla lärtilar.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- elevernas inflytande, ansvarstagande och det egna lärandet,
- arbetet med elevernas attityder och värderingar av demokratiska förhållningssätt som t.ex. respekt för andra människors lika värde,
- resultaten i ämnet matematik,
- en ökad samsyn och en tydligare struktur i styrningen efterstävas inom skolans verksamhet,
- för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen bör det utarbetas en aktuell arbetsplan,
- kvalitetsarbetet kan utvecklas mer samt
- elevens val måste göras identifierbart för eleverna och eleverna måste få kännedom om elevens valsyfte enligt grundskoleförordningen.

Datum

Ort

2004-10-08

Lund

Lena Wikström

Sonja Arnman